

Dorośle osoby uczące się z grup docelowych (dorośli słuchacze) uprawnione do korzystania z zagranicznych wyjazdów edukacyjnych w Kluczowej Akcji 1 sektora Edukacja dorosłych programu Erasmus+ w roku 2026

WPROWADZENIE

Zgodnie z Przewodnikiem po Programie Erasmus+ na rok 2025 (*Zaproszenie do składania wniosków 2026 – EAC/A12/2025*, opublikowane 12.11.2025) w sektorze Edukacja dorosłych programu Erasmus+ do korzystania z zagranicznych wyjazdów edukacyjnych (mobilności) w Akcji 1 uprawnieni są:

- kadra organizacji wysyłającej (*staff*)
- dorośle osoby uczące się w organizacji wysyłającej (*adult learners*), czyli dorośli słuchacze z grup docelowych.

W ww. Przewodniku znajdują się następujące definicje dotyczące sektora Edukacja dorosłych:

Edukacja dorosłych w Programie Erasmus+: wszystkie formy niezawodowej edukacji dorosłych, zarówno o charakterze formalnym, pozaformalnym, jak i nieformalnym (w odniesieniu do ustawicznego szkolenia zawodowego zob. „Kształcenie i szkolenia zawodowe”).

Dorośli słuchacz w programie Erasmus+: każda osoba dorosła, która po ukończeniu edukacji albo rezygnacji z kontynuowania edukacji wraca do niektórych form niezawodowego uczenia się ustawicznego (formalnego, pozaformalnego lub nieformalnego).

Niniejszy dokument określa, jakie osoby dorośle uczące się są uprawnione - zgodnie z zasadami programu Erasmus+ i zapisami w ww. Przewodniku - do zagranicznych wyjazdów edukacyjnych, a dokładnie korzystające z jakich działań edukacyjnych.

W JAKICH DZIAŁANIACH EDUKACYJNYCH MUSI UCZESTNICZYĆ OSOBA DOROSŁA UCZĄCA SIĘ (dorośli słuchacz z grupy docelowej), by być uprawnioną do wyjazdu w Akcji 1 sektora Edukacja dorosłych programu Erasmus+?

Głównym kryterium uprawnienia do wyjazdu dla dorosłych osób uczących się (dorosłych słuchaczy) jest rodzaj aktywności edukacyjnej, z której dana osoba korzysta w organizacji wysyłającej.

Do wyjazdów uprawnione są **dorośle osoby uczące się z grup docelowych (dorośli słuchacze) uczestniczące w programach, zajęciach i działaniach edukacyjnych dla dorosłych o charakterze niezawodowym w organizacji beneficjenta**, będącej organizacją wysyłającą.

Programy, zajęcia i działania edukacyjne, w których uczestniczą dorośle osoby (dorośli słuchacze) uprawnione do wyjazdu edukacyjnego w Akcji 1 **mogą mieć charakter uczenia się pozaformalnego, nieformalnego lub formalnego i nie mogą dotyczyć zawodowej edukacji osób dorosłych i doskonalenia zawodowego**.

Zgodnie z celami akcji, te programy, zajęcia i działania o charakterze niezawodowym powinny dotyczyć **rozwaju kompetencji kluczowych, w tym umiejętności podstawowych potrzebnych do samorealizacji i rozwoju osobistego, włączenia społecznego oraz aktywności obywatelskiej, a także zwiększających szanse na samodzielność i zatrudnienie** (jeśli dotyczą osób w wieku produkcyjnym), w tym rozwoju umiejętności cyfrowych wymaganych do skutecznego i bezpiecznego korzystania z nowych technologii niezbędnych we współczesnym świecie. Celem zagranicznych wyjazdów edukacyjnych dla dorosłych osób uczących się jest stworzenie możliwości do **rozwaju osobistego, wzmocnienia umiejętności podstawowych, zwiększenia swojej niezależności, samodzielności i pewności siebie oraz do poprawy jakości życia i włączenia społecznego**.

W kontekście nieformalnej i pozaformalnej edukacji dorosłych uprawnionymi osobami uczącymi się mogą być wszystkie osoby korzystające z działań rozwojowych zapewnianych przez organizacje aktywne w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych, takie jak np. jak biblioteki, ośrodki uczenia się przez całe życie, miejsca współpracy społeczności lokalnej (w tym wsparcia i porad w kierunku rozwoju osobistego, rozpoznawania swego

potencjału, swoich mocnych stron i obszarów do doskonalenia, wyznaczania swoich celów życiowych, podejmowania korzystnych dla siebie zmian w życiu).

Przy rekrutacji uczestników, zgodnie z celami akcji, we wszystkich projektach **należy dążyć do znaczącego zaangażowania** w mobilności dorosłych **osób uczących się z grup docelowych z mniejszymi szansami**, o największych potrzebach edukacyjnych w zakresie kompetencji kluczowych oraz należy dbać o zachowanie podejścia włączającego i wyważoną różnorodność profili uczestników.

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE w kontekście Akcji 1 sektora Edukacja dorosłych

Udział w programie Erasmus+, który kładzie szczególny nacisk na włączanie społeczne i równe szanse dla osób ze wszystkich grup społecznych i wiekowych, ma umożliwić osobom z mniejszymi szansami znaczącą poprawę tych najbardziej potrzebnych w życiu kompetencji kluczowych, a przez to pozwolić na poprawę jakości życia i bycie aktywnym obywatelem, otworzyć nowe perspektywy.

Spośród osób dorosłych uczących się z grup docelowych (dorosłych słuchaczy) biorących udział w działaniach edukacyjnych beneficjenta w celu poprawy swoich kompetencji kluczowych, szczególnie oczekiwanymi do angażowania w mobilności zagraniczne są osoby z mniejszymi szansami z następujących grup: osoby dorosłe bez ukończonej szkoły średniej; osoby w wieku od 60 lat; osoby z niepełnosprawnościami; osoby z problemami zdrowotnymi; osoby pozostające poza zatrudnieniem i edukacją; osoby ze środowisk migracyjnych; osoby zamieszkujące tereny oddalone od większych ośrodków miejskich (np. słabo zurbanizowane) oraz inne osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, ekonomicznej, społecznej, z mniejszymi szansami, zagrożone wykluceniem społecznym z powodu niewystarczających kompetencji kluczowych.

Przedstawiciele kadry to nie są dorosłe osoby uczące się z grup docelowych, czyli nie są to dorośli słuchacze

Kadra edukacyjna (nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia, edukatorzy, kadra pracująca z młodzieżą itp.) lub inne zatrudnione osoby dorosłe nie są uznawane za uprawnione do korzystania z mobilności edukacyjnych dorosłych osób uczących się z grup docelowych w sektorze Edukacja dorosłych programu Erasmus+, chyba że niezależnie od swojej pracy są jednocześnie uczestnikami – jako słuchacze - działań edukacyjnych o charakterze niezawodowym w organizacji beneficjenta, w celach innych niż nauka zawodu lub doskonalenie zawodowe i poprawa kompetencji zawodowych, tzn. poprawiają swoje kompetencje kluczowe jak opisano powyżej, np. obywatelskie, społeczne lub w zakresie ochrony klimatu w swoim domu i miejscu zamieszkania.

Pracownicy zajmujący się niezawodową edukacją dorosłych, podobnie jak inna kadra edukacyjna, również nie są dorosłymi osobami uczącymi się (słuchaczami) w rozumieniu programu Erasmus+, mogą natomiast uczestniczyć w przeznaczonych dla nich rodzajach wyjazdów edukacyjnych kadry w sektorze Edukacja dorosłych. Podobnie pracownicy edukacyjni, przedstawiciele kadry w innych obszarach kształcenia, szkolenia, pracy z młodzieżą i sportu mogą uczestniczyć w przeznaczonych dla nich działaniach w zakresie mobilności pracowników w odpowiednich sektorach programu Erasmus+.

Co to są KOMPETENCJE KLUCZOWE i UMIEJĘTNOŚCI PODSTAWOWE?

(cytaty z *Przewodnika po programie Erasmus+ 2026*, będącego integralną częścią *Zaproszenia do składania wniosków 2025 – EAC/A12/2025*, opublikowanego 12.11.2025)

Kompetencje kluczowe	Umiejętności podstawowe
Podstawowy zbiór wiedzy, umiejętności i postaw, których wszyscy potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego, zrównoważonego stylu życia, udanego życia w pokojowych społeczeństwach, kierowania życiem w sposób prozdrowotny i aktywnego obywatelstwa, jak określono w zaleceniu Rady 2018/C 189/01 z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.	Umiejętność czytania i pisanie, umiejętności w dziedzinie matematyki, nauk przyrodniczych i technologii; umiejętności te zalicza się do kompetencji kluczowych.